

Losbandig netwerken

Zakelijk netwerken voor zzp'ers

Eerste druk, juli 2012
© 2012 Mariska van Vondelen
Uitgave in eigen beheer

www.mariska-van-vondelen.nl

Fotografie omslag: Mariska van Vondelen
Fotografie auteur: Ennio Brehm

ISBN: 978-90-484-2570-9
NUR: 800

Productie: Free Musketeers, Zoetermeer
www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of veeleelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Losbandig netwerken

Zakelijk netwerken voor zzp'ers

Mariska van Vondelen

Voorwoord

Als journalist ben ik gewend om snel contact te maken om vervolgens intensief met iemand samen te werken aan een artikel of interview. Zodra het artikel klaar is, verwatert het contact, totdat ik diegene weer nodig heb om voor een volgend artikel mee te werken. Tussen het eerste en het volgende contact gaan vaak jaren overheen. Netwerken volgens dit principe spreekt mij aan en het werkt voor mij. Ik noem dit al vele jaren losbandig netwerken.

Toen ik in december 2010 een boek maakte, waarvoor ik ondernemers die de Open Coffee Delft-bijeenkomsten bezoeken, interviewde en fotografeerde viel mij op dat deze manier van netwerken zich steeds meer verspreidt onder andere beroepsgroepen. Tijdens de interviews die ik met tweeënvijftig ondernemers had, vroeg ik hen onder meer naar de manier waarop zij netwerken, welke dromen zij hebben en hoe het netwerken bij Open Coffee Delft voor hen werkt. Als organisator van deze bijeenkomsten wilde ik weten waarom zij deze gratis en ongestructureerde bijeenkomsten bezoeken. De vrijblijvendheid sprak hen allemaal aan. Daarbij gaven alle ondernemers aan dat zij veel netwerken via de sociale media. En dat op het internet, wat ik noem, losbandig netwerken heel gewoon is. De gesprekken die wij daar over hadden, gaven mij veel informatie over hoe de zzp'ers van nu over het zakelijke netwerken denken.

Sinds 2000 werk ik als zzp'er als zelfstandig journalist en fotograaf en het losbandig netwerken geeft mij inspiratie. Het geeft mij energie. Uit de verhalen van de andere ondernemers blijkt dat zij dat ook zo ervaren.

Ik nam een aantal ontwikkelingen waar op het gebied van het zakelijk netwerken voor zzp'ers. Ten eerste is daar de economische crisis die sinds 2008 in ons land goed voelbaar is. Het vraagt om een andere aanpak van het zoeken naar opdrachten. Omdat er minder geld is, is het noodzakelijk om te zoeken naar een nieuwe manier van ondernemen. In mijn geval ben ik begonnen met het creëren van projecten die ik in eigen beheer uitgeef. Ik merkte dat ik het moest hebben van mijn creativiteit om deze economische crisis te overleven.

Een andere trend is dat ik steeds meer zzp'ers ontmoet die op latere leeftijd

of op een later tijdstip in hun loopbaan voor het ondernemerschap kiezen. Zzp'ers zijn vaak *professionals* met een lange staat van dienst die nu voor het ondernemerschap kiezen. En er zijn steeds meer jonge mensen die het ondernemerschap als een logische stap in hun loopbaan lijken te vinden.

De vraag naar duurzaamheid op alle gebieden van ons leven en dus ook in het ondernemerschap is ook een trend die zich blijft voortzetten.

Al deze trends vertalen zich in een vernieuwde manier van communiceren door en met behulp van de digitalisering en automatisering van onze samenleving.

Het kan haast niet anders of oude structuren gaan transformeren. Er is een transformatieperiode gestart. Ik vroeg me af welke rol de Open Coffee Delft-bijeenkomsten in het bijzonder en de sociale media in het algemeen spelen bij deze transformatie. Als afgestudeerd communicatiedeskundige vond ik het tijd om dat eens te onderzoeken. Nieuwsgierig als ik ben.

Tijdens het schrijven van dit boek las ik artikelen in kranten, tijdschriften en op websites die allemaal aangaven dat de manier waarop wij contact met elkaar maken en de wijze waarop wij dat contact met elkaar onderhouden aan verandering onderhevig is. Onze contacten zijn vluchtiger en toch intenser. Ik merkte ook dat ondernemers nog worstelen met die manier van communiceren en zakendoen. Daarbij is de roep naar duurzaamheid, eenvoud en transparantie en authenticiteit steeds duidelijker aanwezig. Een grote groep ondernemers onderzoekt nieuwe manieren van zakendoen en nieuwe manieren om met elkaar te communiceren.

Mijn visie heb ik ontwikkeld door vele interviews met ondernemers, door mijn eigen ervaring als zzp'er, journalist, fotograaf en communicatiedeskundige en door het bestuderen van vele bronnen in de afgelopen twaalf jaar. Ik heb geput uit de collectieve kennis die ontstaat als gedachten gemeengoed worden en ik heb enkele communicatietechnieken beschreven aan de hand van bestaande modellen. Daar heb ik mijn eigen denkbeelden en ervaringen mee verweven.

Ik deed al jaren aan losbandig netwerken. Gewoon op gevoel. Ik heb onderzoek gedaan en verbanden gelegd, met ondernemers gesproken en met iedereen die mijn pad kruiste. Het resultaat ervan lees je in dit boek. Losbandig netwerken is leuk en het is effectief.

Hierbij dank ik iedereen die mij heeft gevoed met ideeën, die hun ervaringen met mij wilde delen en die met mij in gesprek wilde gedurende alle jaren dat ik ondernemer ben en dus losbandig netwerk.

Mariska van Vondelen

Delft, juni 2012

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	11
1 Netwerken	15
1.1 Wat is een netwerk?	15
1.2 Waarom netwerken mensen?	16
1.3 Welke zakelijke netwerken bestaan er?	19
1.3.1 Dichte netwerken (<i>face-to-face</i> netwerken)	21
1.3.2 Open netwerken (<i>online</i> netwerken en <i>face-to-face</i> netwerken)	24
1.3.3 Open netwerken (mixvorm <i>online</i> netwerken met <i>face-to-face</i> netwerken)	29
Samenvatting	30
2 Transformatie	32
2.1 Trends	33
2.1.1 Digitalisering	33
2.1.2 Globalisering	36
2.1.3 Vraag om duurzaamheid	37
2.1.4 Economische crisis	37
2.2 Wat betekent deze transformatie voor jou persoonlijk?	38
2.3 Wat betekent deze transformatie voor jouw privéleven?	43
2.4 Wat betekent deze transformatie voor jouw werk?	45
Samenvatting	51
3 Zzp'ers	52
3.1 Ben je een zzp'er, een freelancer of een ondernemer?	52
3.2 Hoeveel vrouwen en mannen zijn voor zichzelf begonnen de laatste 10 jaar?	54
3.3 Wie zijn de zzp'ers en waarom kiezen zij voor het ondernemen?	55
3.3.1 Intrinsieke motivatie	55

3.3.2	Externe factoren	57
3.3.3	Generaties	62
3.3.4	Verschillen	65
	Samenvatting	66
4	Losbandig netwerken	68
4.1	Wat is losbandig netwerken?	69
4.1.1	Kernpersoon	69
4.1.2	Losbandig contact	70
4.1.3	Intuïtief contact maken	72
4.1.4	Creativiteit	74
4.2	Wat betekent losbandig netwerken voor jou als zzp'er?	76
4.2.1	Gezien worden	76
4.2.2	Kennis uitwisselen	78
4.2.3	Steun krijgen	79
4.2.4	Samenwerking zoeken	81
4.2.5	Naamsbekendheid	81
4.2.6	Opdrachten krijgen/geven	82
4.3	Losbandig netwerken en open netwerken	84
4.4	Losbandig netwerken en Open Coffee Delft	85
	Samenvatting	90
5	Communicatie	93
5.1	Wat is communicatie?	94
5.1.1	Verbale en non-verbale communicatie	95
5.1.2	Uiterlijkheden	96
5.1.3	Inhoudelijk en relationeel niveau	97
5.2	Wat is <i>personal branding</i> ?	99
5.2.1	<i>Personal branding</i> en bedrijfscommunicatie	100
5.2.2	<i>Personal branding</i> en communicatiemiddelen	105
	Samenvatting	110
	Bronnenlijst	111

Inleiding

Waarom heet dit boek *Losbandig Netwerken*? Simpel zat. Ik vind het een spannende titel. Een tikje ondeugend. En daarin zit de speelsheid waar ikzelf zo vreselijk van houd. En juist de tegenstrijdigheid in de titel geeft aan dat structuren en grenzen getransformeerd kunnen worden.

In de term losbandig netwerken zit een tegenstelling. En je zal zien dat in dit boek meerdere tegenstellingen zitten die met elkaar verbonden worden. Netwerken is verbindingen leggen en dat doe je in de regel niet losbandig. En toch is dat in deze tijd van transformatie juist wel de bedoeling. Je verbindt, je laat los, je vertrouwt, je werkt samen, je verlaat elkaar en je haalt de band te zijner tijd weer aan. Het is een speelse manier om met elkaar om te gaan. Vol van vertrouwen, met nieuwsgierigheid, een open hart en de wens om met elkaar nieuwe inzichten en projecten te creëren. Het is zelfoverstijgend terwijl tegelijkertijd het losbandig netwerken uitgaat van de zzp'er als kernpersoon binnen zijn netwerk. *Personal branding* is de meest logische manier om te communiceren over jezelf en jouw bedrijf als je aan losbandig netwerken doet. Op een transparante en authentieke manier. Het vergt lef om mee te gaan in deze transformatie. Om van een sterk gericht ik-gevoel in volle zelfverzekerdheid je onder te dompelen in de kennis en ideeën van andere zzp'ers. En eenmaal kennismemaakt met het losbandig netwerken vloeit de creativiteit rijkelijk en zal innovatie en zelfontwikkeling ervoor zorgen dat ondernemen weer bevlogen, betrokken en leuk wordt. Want hoe creatiever jij als ondernemer in het leven staat, hoe meer mensen jij kan inspireren. Zo kan je werken vanuit zelfontwikkeling en kan je het werken naar verbondenheid met anderen stimuleren. De winst zit in de zelfontwikkeling, zelfkennis, reflectie en samenwerking en niet zozeer in het binnenhalen van grote sommen geld.

Met dit boek wil ik jou, als ondernemer, kennis laten maken met een nieuwe manier van netwerken. Om je te laten nadenken over het loslaten van structuren en om je te laten onderdompelen in creativiteit die loskomt als je het losbandig netwerken ervaart.

Deze tijd nodigt je uit om te kunnen spelen met gedachten, met initiatieven en met alles wat je tegenkomt in je leven. Er spreekt uit dat je mag

genieten. Vandaar. Ik wens je veel inspiratie en speelsheid. En ik wens je veel plezier met het lezen van dit boek. Ik hoop dat ik je kan verleiden om het losbandige netwerken te omarmen.

Opbouw van dit boek

Om het losbandig netwerken te kunnen begrijpen beschrijf ik in hoofdstuk 1 wat netwerken zijn en waarom mensen en vervolgens ondernemers netwerken. Daarna beschrijf ik een groot deel van de bestaande zakelijke netwerken en hun specifieke eigenschappen.

In hoofdstuk 2 beschrijf ik de invloed van de globalisering, de digitalisering, de vraag om duurzaamheid en de economische crisis op de transformatie waarin de wereld zich bevindt. En welk effect dat heeft op jou persoonlijk, op jouw privéleven en op jouw werk als zzp'er.

Daarna wijd ik een hoofdstuk aan wie de zzp'er van nu eigenlijk is en waarom zzp'ers kiezen voor het zelfstandig ondernemerschap.

In hoofdstuk 4 leg ik uit wat de kenmerken van het losbandig netwerken zijn. Hierbij ben ik uitgegaan van de zzp'er als kernpersoon die ervoor zorgt dat hij via diverse netwerkcontacten gevoed wordt met kennis waardoor hij zelf creatieve ideeën kan ontwikkelen.

Communicatie, daar draait het allemaal om. In het laatste hoofdstuk leg ik uit hoe voor de zzp'er binnen het losbandig netwerken *personal branding* werkt in de communicatie over zichzelf en het bedrijf.

Verantwoording

In het boek spreek ik van hij. Ik heb hiervoor gekozen om de leesbaarheid van de tekst te bevorderen. Dit betekent natuurlijk niet dat dit boek alleen voor mannelijke zzp'ers is geschreven.

Het boek sluit ik af met een bronnenlijst. Ik werk zelf al vele jaren volgens het losbandig netwerken-principe. Als afgestudeerd communicatiedeskundige heb ik kunnen putten uit mijn kennis die ik tijdens mijn studie en mijn werk heb opgedaan. Daarnaast ben ik door mijn werk als journalist en fotograaf en als organisator van Open Coffee Delft met veel ondernemers in gesprek geraakt. Hierdoor heb ik veel informatie tot me genomen, waarvan ik

de bronnen niet meer kan achterhalen. Daarbij heb ik zelf verbanden gelegd tussen al deze informatie. In de teksten staat achter de informatie, waarvan ik de bronnen heb gebruikt, een (*). In de bronnenlijst is de volledige bronvermelding te vinden.